

VII. TRAUMA, SYMBOL, MÝTUS, STEREOTYP

Další kvíz k tématu Bílé hory zkoumá historickou interpretaci tohoto dramatického období. Na krásných školních obrazech z naší sbírky je možné pozorovat schémata, která pronikla do výuky a chápání bělohorské doby, i jejich ideologické a politické zneužití. Slova TRAUMA, SYMBOL, MÝTUS, STEREOTYP jsou pojmy, které „historickou manipulaci“ dobře vystihují. Kratičkou výukovou hru k podpoře jejich pochopení najdete na:

<https://learningapps.org/watch?v=pabkh3bht2o>

Krásné školní obrazy a další exponáty si pak můžete prohlédnout v našem muzeu ve Valdštejnské 20.

HISTORICKÉ TRAUMA

POŠKOZENÍ JEDNOTLIVCE NEBO GENERACE ZPŮSOBENÉ TRAUMATIZUJÍCÍM ZÁŽITKEM NEBO UDÁLOSTÍ

ZDE JE BÍLÁ HORA TRAUMATEM „NÁRODNÍ PROHRY“

Příklad: *holokaust, komunistické represe*

SYMBOL

ZNAK, ZNAMENÍ, EMBLÉM NEBO ZNAČKA, KTERÁ ODKAZUJE NA URČITÝ KONVENČNÍ NEBO TRADIČNÍ VÝZNAM

ZDE JE BÍLÁ HORA SYMBOLEM OBDOBÍ HISTORICKÉ PŘEMĚNY

Příklad: *náboženské symboly, státní znak*

MÝTUS

VÝRAZ SE POUŽÍVÁ MIMO JINÉ PRO VŠEOBECNĚ ROZŠÍŘENOU NEPRAVDU, VYMYŠLENÉ TVRZENÍ BEZ DOSTATEČNÝCH DŮKAZŮ

ZDE MÝTUS BÍLÉ HORY PODPOŘEN LEGENDOU O BOJI POSLEDNÍCH MORAVANŮ

Slovy historičky Marie Koldinské v rozhovoru pro Český rozhlas:

„Jeden příklad z vlastního průběhu bitvy - mýtus posledních Moravanů. Dávno se ví, že to byl pluk sice naverbovaný za peníze moravských stavů, ale složený z vojáků ze všech koutů

Evropy, který u zdi letohrádku Hvězda rozhodně nepadl do posledního muže; naopak jeho velitel Jindřich Šlik přešel po prohrané bitvě na opačnou stranu a udělal zářnou kariéru v císařských službách. Přesto se motiv statečných Moravanů umírajících včetně svého plukovníka v beznadějném boji vracel v poezii, v literatuře, v písních, v divadelních hrách, ve filmu i ve výtvarném umění po celé 19. a 20. století. Pronikl například i na pohlednice, čímž získal obrovský potenciál vrýt se i do povědomí těch vrstev obyvatelstva, které nečetly uměleckou literaturu a nechodily do divadel či galerií.“

STEREOTYP

PŘEDPOJATÉ NEBO PŘÍLIŠ ZJEDNODUŠENÉ ZOBECNĚNÍ O CELÉ SKUPINĚ OBJEKTŮ NEBO LIDÍ, BEZ OHLEDU NA INDIVIDUÁLNÍ ROZDÍLY.

Příklad:

„Po Bílé hoře nastala doba temna“.

Záludná otázka:

Je Jindřich Šlik osobou popravenou při Staroměstské exekuci?

Odpověď:

Není, jednalo se o jeho vzdáleného příbuzného ze stejného rodu.

Máte další dotazy, nebo nám k Bílé hoře chcete něco sdělit?

Napište nám na terragni@npmk.cz